

AUE302Q

Oktober/November 2012

WETLIKE ASPEKTE RAKENDE OUDITPRAKTYKVOERING

Tydsduur 2 Uur

100 Punte

EKSAMINATORE :**EERSTE**

MNR FN VAN NIEKERK

TWEEDE

MNR K JOUBERT

EKSTERNE

MEV C STEYN

Gebruik van 'n nie-programmeerbare sakrekenaar is toelaatbaar

Toeboek eksamen.

Hierdie eksamen vraestel bly die eiendom van die Universiteit van Suid-Afrika en mag nie uit die eksamenlokaal verwyder word nie.

HIERDIE VRAESTEL BESTAAN UIT AGT (8) BLADSYE.

Hierdie vraestel bestaan uit die volgende vrae en hoofonderwerpe:

VRAAG	HOOFONDERWERP	PUNTE
1.1	Die Maatskappywet: Verkoop 'n eiendom en 'n aandeleterugkoop	27
1.2	<i>International Standards on Auditing</i> : Bedrog, bedrogrisiko-faktore en die ouditeur en sy ouditspan se reaksie, sou hulle van die risiko van wesenlike wanvoorstelling as gevolg van bedrog bewus wees	22
1.3	SAIGR Professionele Gedragskode: Verskeie etiese aangeleenthede	27
1.4	Die <i>Auditing Profession Act</i> : Verskeie aangeleenthede	24
		100

NOTA

Die hoofdoel van die eksamen is om 'n kandidaat se kennis en vermoë om die studiemateriaal toe te pas, te toets, alhoewel die eksaminatore die kandidaat se vermoë om daardie kennis skriftelik en volgens 'n aanvaarbare standaard te orden en aan te bied, ook in aanmerking neem.

[BLAAI OM]

Verwysings in hierdie vraestel na die Maatskappywet en die *Auditing Profession Act* verwys onderskeidelik na die Maatskappywet 71 van 2008, soos gewysig, en die *Auditing Profession Act* 26 van 2005, soos gewysig, van die Republiek van Suid-Afrika.

VRAAG 1

100 punte

AGTERGRONDINLIGTING

SSung Bpk, 'n ongenoteerde tegnologiemaatskappy wat in Suid-Afrika geregistreer is, vervaardig en versprei tabletrekenaars aan verskeie handelaars wêreldwyd. SSung Bpk se grootste mededinger is Apple Corporation.

Tydens Januarie 2012 het Apple sy nuutste uPad bekendgestel, wat vier keer vinniger as sy voorganger is, 3D-vermoë en 'n skerper beeld as 'n hoëdefinisietelevisie het. Die reaksie van kritici was gunstig met sommige wat voorspel het dat daar so 'n groot aanvraag na die produk gaan wees dat daar 'n groot tekort aan voorraad kan voorkom. Apple Corporation het sedert Januarie 2012 meer as 12 miljoen uPads wêreldwyd verkoop en domineer die tabletmark met 'n 80%-markaandeel. Dit het daartoe gelei dat SSung Bpk sedert Januarie groot verliese gely het, wat die aflegging van sommige personeeliede tot gevolg gehad het. Die maatskappy beleef sedertdien 'n finansiële dilemma. SSung Bpk het probleme ondervind om hul skuld verpligtinge na te kom, maar die finansiële state wys dat die maatskappy dit op 'n manier wel reggekry het om die verskuldigde terugbetalings te maak.

SSung Bpk het 'n gemagtigde en uitgereikte aandelekapitaal van een miljoen aandele met 'n verklaarde kapitaal van R5 miljoen op 30 September 2011 en sy akte van oprigting verbied nie enige vorm van uitkering of vervreemding van bates nie.

Die direksie het in Maart 2012 die volgende besluite geneem om die maatskappy van sy finansiële probleme te red en die transaksies is teen 31 Mei 2012 voltrek:

- Om 20% van die vaste eiendom met 'n boekwaarde van R10 miljoen teen 'n wins van R20 miljoen te verkoop. Terselfdertyd word die eiendomme teen 'n billike huurbedrag teruggehuur. 'n Derde party was geïnteresseerd en het gevolglik die verkoopkontrak en huurooreenkoms geteken. Die onmiddellike gevolg daarvan was 'n kontantinspuiting van R30 miljoen. Die direksie oorweeg dit om in 'n latere stadium 'n dividend uit hierdie wins te verklaar
- Om 200 000 van sy eie aandele teen R5 per aandeel in verhouding tot die aandele wat op daardie stadium gehou was terug te koop, en die terugbetaling van R8 miljoen van die maatskappy se langtermynlaste.

[BLAAI OM]

Zaidy en Moodley Ing was SSung Bpk se ouditeure tot en met 2011, met mnr K Bam, die broer van mnr A Bam, as die aangewese ouditeur. Mnr A Bam, 'n voormalige personeellid van Zaidy en Moodley Ing, het 'n jaar gelede bedank en is as hoof rekeningkundige beamppte van SSung Bpk aangestel.

Tydens die mees onlangse algemene jaarvergadering van SSung Bpk is 'n totaal nuwe auditkomitee verkies. Die nuwe komitee het die maatskappy se rekeningkundige praktyke en interne finansiële beheermaatreëls deeglik nagegaan. Die auditkomitee het bepaal dat die huidige aangewese ouditeur ten tye, nie onafhanklik van die maatskappy was nie.

Aangesien Zaidy en Moodley Ing self geen stappe met betrekking tot die aangewese ouditeur se onafhanklikheid geneem het nie, het die auditkomitee besluit om Ouditeure Ing aan te stel om die audit vir die 2012 finansiële jaar, met me Maria Suarez as aangewese ouditeur, uit te voer.

Op Transport Kings (Edms) Bpk, 'n filiaal van SSung Bpk, se algemene jaarvergadering, is Ouditeure Ing ook as Transport Kings (Edms) Bpk, 'n padvervoermaatskappy, se ouditeure aangestel. Me Maria Suarez is ook die aanstellingsvennoot in beheer (aangewese ouditeur) van hierdie audit in terme van sy akte van oprigting en openbarebelangtelling, moet Transport Kings (Edms) Bpk jaarliks ekstern geaudit word. Transport Kings (Edms) Bpk het 'n omset van R15 miljoen vir die jaar geëindig 30 September 2012 gehad.

Die volgende uittreksel is uit SSung Bpk se finansiële jaarstate op 30 September 2012, en die syfers weerspieël die billike waardes na die transaksies soos die direksie beoog. U kan aanvaar dat die bedryfsbates likied is.

30 September 2012

BATES:

Totale nie-bedryfsbates
Totale bedryfsbates

R
33 000 000
42 000 000
75 000 000

LASTE

Totale nie-bedryfslaste
Totale bedryfslaste

25 000 000
40 000 000
65 000 000

[BLAAI OM]

DIE VOLGENDE IS TYDENS SSUNG BPK SE OUDIT WAARGENEEM EN AANGETEKEN

- Die direkteure en bestuur het 'n 60% belang in die maatskappy en sal dus by enige dividend wat verklaar word, baat.
- Verskeie van SSung Bpk se senior bestuur het die maatskappy onlangs weens 'n gevoel van onsekerheid verlaat.
- Die meerderheid van Transport Kings (Edms) Bpk se direkteure is ook die direkteure van SSung Bpk en is deur laasgenoemde aangestel. SSung Bpk se direkteure het nie enige stappe geneem om hul goedkeuring van 'n betaling van R2 500 per maand aan Manny Swart vir konsultasiefooie te herroep nie (verwys na die sake wat onder **inligting rakende die Auditing Profession Act** genoem word).
- Die waardes van sekere beduidende items in die finansiële state is op beramings wat moeilik is om te bevestig, gebaseer.
- Die inligtingstelsels vereis om hersien te word, omdat Ouditeure Ing verskeie toetse gedoen het wat aandui dat die rekeningkundige stelsel nie aan verwagtings voldoen nie.

ETIESE AANGELEENTHEDE

1. Ouditeure Ing is ook die ouditeure van Blue Ray (Edms) Bpk; dit is 'n maatskappy wie se belange met dié van SSung Bpk s'n, bots. Blue Ray (Edms) Bpk se audit is deur 'n ander aangewese ouditeur as me Maria Suarez uitgevoer.
2. Voor die aanstelling van Ouditeure Ing as ouditeure, was me Maria Suarez in 'n situasie waar sy versoek is om 'n tweede mening oor 'n aspek van die werk wat deur Zaidy en Moodley Ing uitgevoer is, te gee. Dit het gou vir me Maria Suarez duidelik geword dat die kliënt (SSung Bpk) probeer om die vorige ouditeure te diskrediteer.
3. SSung Bpk het Ouditeure Ing aangestel om 'n geskikte finansiële direkteur te werf om sy bestuur te versterk.
4. Maxwell Baddely GR(SA) het sy bedanking by SSung Bpk ingedien waar hy vir agt jaar as finansiële kontroleur gewerk het. Na ses maande van die tydperk wat deur die ouditeursverslag gedek word, het Ouditeure Ing hom die pos van auditbestuurder aangebied en hy het dit aanvaar. Hy sal as die auditbestuurder op SSung Bpk se audit optree.
5. Me Na Li, een van Ouditeure Ing se direkteure, se man het 'n wesenlike indirekte finansiële belang in SSung Bpk. Me Na Li is nie deel van die ouditspan wat aangestel is om SSung Bpk se audit uit te voer nie.

[BLAAI OM]

INLIGTING RAKENDE DIE AUDITING PROFESSION ACT

- Die ouditbestuurder het die volgende sake oor die tussentydse oudit van Transport Kings (Edms) Bpk vir die jaar geëindig 30 September 2012, onder u aandag gebring:

Die notules van die direksievergaderings sluit 'n besluit vir die goedkeuring van die maandelikse betaling van R2 500 aan Manny Swart vir konsultasiefooie, in. Verdere navrae het aan die lig gebring dat Manny Swart 'n seniorpadverkeersinspekteur by die provinsiale voertuigtoetsstasie is.

By navraag het die direkteure verduidelik dat sedert hulle hierdie fooie begin betaal het, die volgende voordele die maatskappy toegeval het

- * Hul voertuie hoef nie meer vir die jaarlikse provinsiale padwaardigheidsinspeksie te gaan wat vir alle voertuie wat vir kommersiele vervoerdoeleindes gebruik word, vereis word nie. Dit het tot verhoogde inkomste gelei, omdat voertuie nie meer vir twee volle dae van die pad af geneem hoef te word vir diens en inspeksie nie; hulle is nou beskikbaar om sonder onderbreking met geskeduleerde werk voort te gaan
- * Sedert die implimentering van hierdie reëling met Manny Swart, het herstel- en onderhouduitgawes beduidend afgeneem, aangesien die direkteure dit nie meer nodig ag om omvangryke dienste en voorkomende onderhoud op die maatskappy se voertuie uit te voer nie.

Alhoewel die ouditbestuurder aan die direkteure uitgewys het dat dit 'n statutêre vereiste is dat die maatskappy se voertuie die jaarlikse padwaardigheidsinspeksie moet slaag, hou hulle vol dat as deel van hul ooreenkoms met Manny Swart, hy toesien dat die nodige papierwerk voltooi word om te verseker dat die maatskappy nie probleme met die provinsiale owerheid ondervind nie.

VERLANG

Punte

- 1.1 Gebruik die **AGTERGRONDINLIGTING** en **WAARNEMINGS WAT TYDENS DIE OUDIT AANGETEKEN IS** om die volgende vrae te beantwoord:

Bespreek die wettigheid van die direksie se besluite vir elkeen van die volgende transaksies ingevolge die Maatskappywet. **U antwoord moet in die formaat wees waar die teorie ooreenkomstig die Wet bespreek word, gevolg deur die toepassing daarvan op die gegewe scenario.**

1.1.1 Verkoop van die eiendom. (teorie 1½, toepassing 1½) (3)

1.1.2 Aandeleterugkoop van 200 000 aandele teen R5 per aandeel.
(teorie 10, toepassing 14) (24)

[BLAAI OM]

VERLANG

Punte

1.2 Gebruik die **AGTERGRONDINLIGTING** en **WAARNEMINGS WAT TYDENS DIE OUDIT AANGETEKEN IS** om die volgende vrae te beantwoord

1.2.1 Watter partye, ingevolge *ISA 240*, is vir die voorkoming en opsporing van bedrog en foute in SSung Bpk se finansiële state verantwoordelik, en beskryf twee vername oorhoofse vereistes vir die nakoming van hierdie verantwoordelikheid. (3)

1.2.2 Volgens *ISA 240* moet me Maria Suarez, as ouditeur, 'n houding van professionele skeptisisme hê. Bespreek wat met hierdie frase bedoel word (4)

1.2.3 Identifiseer, in terme van *ISA 240*, die bedrogrisikofaktore wat by SSung Bpk teenwoordig is, en vir elke bedrogrisikofaktor, beskryf hoe die bestuur die finansiële inligting in die finansiële jaarstate (FJS) moontlik kon wanvoorstel

U antwoord moet in die volgende tabelformaat aangebied word

Bedrogrisikofaktor geïdentifiseer	Die bestuur kon die finansiële inligting in die FJS moontlik soos volg wanvoorstel indien hierdie risiko's teenwoordig is
1 punt elk	1½ punte elk

(15)

1.3 Gebruik die inligting oor **ETIESE AANGELEENTHEDE** om die volgende vraag te beantwoord.

Vir elke etiese aangeleentheid, dui die nommer van die etiese aangeleentheid wat in die scenario genoem word aan; beskryf die bedreiging vir die fundamentele beginsel(s), die fundamentele beginsel(s) wat deur die etiese aangeleentheid beïnvloed word, en die voorsorgmaatreëls (waar van toepassing), wat relevant tot die etiese aangeleentheid ooreenkomstig die SAIGR se Professionele Gedragskode (PGK) is. U moet in ag neem dat Ouditeure Ing die audit wil behou wanneer die voorsorgmaatreëls oorweeg word.

VERLANG

Punte

U antwoord moet in die volgende tabelformaat gegee word

Nommer van etiese aangeleentheid wat in die scenario genoem word	Beskrywing van die bedreiging vir die fundamentele beginsel(s)	Fundamentele beginsel(s) wat deur die etiese aangeleentheid beïnvloed word	Beskrywing van voorsorgmaatreëls (waar van toepassing)
	1½ punte tot 'n maksimum van 9 punte	1½ punte tot 'n maksimum van 5 punte	1½ punte tot 'n maksimum van 13 punte
1	Maks punte = 1½	Maks punte = 1	Maks punte = 5½
2	Maks punte = 1½	Maks punte = 1	Maks punte = 2
3	Maks punte = 3	Maks punte = 1	Maks punte = 2
4	Maks punte = 1½	Maks punte = 1	Maks punte = 2
5	Maks punte = 1½	Maks punte = 1	Maks punte = 1½

(27)

1.4 Gebruik die **WAARNEMINGS WAT TYDENS DIE OUDIT AANGETEKEN IS** en **INLIGTING RAKENDE DIE AUDITING PROFESSION ACT** om die volgende vrae te beantwoord:

1.4.1 Lewer kommentaar oor of die feit dat Transport Kings (Edms) Bpk 'n privaatmaatskappy is (in teenstelling met 'n openbare maatskappy) me Maria Suarez se pligte ingevolge artikel 45 van die *Auditing Profession Act*, beïnvloed

(3)

1.4.2 Lewer kommentaar, in terme van die *Auditing Profession Act* en die Maatskappywetregulasies, of me Maria Suarez steeds 'n plig het om 'n rapporteerbare onreëlmatigheid aan te meld indien Transport Kings (Edms) Bpk se openbare-belangtelling vereis dat die maatskappy se finansiële jaarstate onafhanklik nagegaan en nie ekstern geoudit moet word nie.

(5)

1.4.3 Lewer kommentaar op die volgende stelling: "Die *Auditing Profession Act* is slegs op daardie geregistreerde ouditeure van toepassing wat oudits op openbare maatskappye uitvoer en nie op privaatmaatskappye nie."

(2)

1.4.4 Bespreek volledig of die situasie wat onder **INLIGTING RAKENDE DIE AUDITING PROFESSION ACT** beskryf word, 'n rapporteerbare onreëlmatigheid in terme van die *Auditing Profession Act* uitmaak

(12)

[BLAAI OM]

VERLANG

Punte

- 1.4.5** Sal die rapportering van 'n rapporteerbare onreëlmatigheid me Maria Suarez se ouditeursverslag beïnvloed, in ag genome die kriteria waaraan 'n ouditeur moet voldoen alvorens 'n ongekwalifiseerde auditmening of ongemodifiseerde auditverslag uitgereik word? Motiveer in terme van die *Auditing Profession Act*. **(2)**

Bron *Graded Questions on Auditing 2012* (aangepas)